

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับเทศบาล (กรณีนายสำเร็จ ปราบริปู)

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔.๓/๖๓๙๗ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๗ นายสำเร็จ ปราบริปู ได้ทำสัญญาก่อสร้างถนนลูกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ตามสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๗ สัญญากำหนดให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องภายในสองปีนับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน

๒. วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ นายสำเร็จ ปราบริปู ได้ส่งมอบงานให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผา

๓. วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ นายสำเร็จ ปราบริปู ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผา

๔. วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาตรวจรับงานของนายสำเร็จ ปราบริปู

๕. วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ กระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล โดยยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาไปรวมกับเทศบาลตำบลท่าวังผา และให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ อันมีผลทำให้บรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาโอนไปเป็นของเทศบาลตำบลท่าวังผาตามมาตรา ๔๑ จัดว่า และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งรวมถึงข้อผูกพันตามสัญญาที่นายสำเร็จ ปราบริปู เป็นคู่สัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาด้วย

กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า นายสำเร็จ ปราบริปู ซึ่งทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาก่อนได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผาและก่อนมีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาเข้ากับเทศบาลตำบลท่าวังผา เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับเทศบาลตำบลท่าวังผาหรือไม่ เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมายและยังไม่มีแนวปฏิบัติ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๑๖๙ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของ กระทรวงมหาดไทย ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนจังหวัดน่าน และผู้แทนเทศบาลตำบลท่าวังผาแล้ว เห็นว่า แม้โดยผล ของการยุบองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาเพื่อรวมเข้ากับเทศบาลตำบลท่าวังผาตามมาตรา ๔๑ จัตวา^๑ ประกอบกับมาตรา ๔๒^๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับ ที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ จะทำให้สัญญาก่อสร้างถนนลูกรังขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาที่ได้ กระทำไว้กับนายสำเร็จ ปราบริปู ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผา โอน มาเป็นของเทศบาลตำบลท่าวังผาตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายสำเร็จฯ ได้ทำสัญญาก่อสร้างถนนลูกรังดังกล่าวกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๗ และส่งมอบงานให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ก่อนที่นายสำเร็จฯ จะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผาเมื่อ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยนายสำเร็จฯ ยังจะต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องตามสัญญา

^๑ มาตรา ๔๑ จัตวา ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการประกาศยุบสภาตำบลทั้งหมดและ องค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคน โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วน ตำบลอื่นหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

การรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใดตาม วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

การสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคน แต่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะ หรือโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่นที่จะไปรวมได้โดยสะดวก กระทรวงมหาดไทยจะไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งกับองค์การบริหารส่วน ตำบลนั้นก็ได้

ให้นำมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการยุบและรวม ตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

^๒ มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลอาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วน ตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง และนายก องค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลเป็น ต้นไป

บรรดาบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ องค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้น

บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ใช้บังคับในเรื่องใดอยู่ก่อนแล้ว ให้ยังคงใช้ บังคับต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่

ก่อสร้างถนนลูกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาต่อไปอีกเป็นระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาตรวจรับงานเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ยุบองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาไปรวมกับเทศบาลตำบลท่าวังผาที่นายสำเร็จฯ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผา ซึ่งอยู่ในระหว่างระยะเวลานายสำเร็จฯ ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องตามสัญญาก่อสร้างถนนลูกรังดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าสัญญาก่อสร้างถนนลูกรังขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาได้โอนมาเป็นของเทศบาลตำบลท่าวังผาโดยผลของกฎหมายตามมาตรา ๕๑ จัตวา^๓ ประกอบกับมาตรา ๕๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ มิได้เป็นกรณีที่นายสำเร็จฯ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผากระทำการเข้าเป็นคู่สัญญาในสัญญาของเทศบาลตำบลท่าวังผาตามนัยแห่งมาตรา ๑๘ ทวิ^๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องด้วยในขณะที่ยนายสำเร็จฯ ได้เข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผา มิได้เป็นการทำสัญญากับเทศบาลตำบลท่าวังผาที่ตนดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลอยู่โดยตรงหรือทางอ้อมแต่อย่างใด หากแต่สัญญาก่อสร้างถนนลูกรังได้โอนมาเป็นของเทศบาลตำบลท่าวังผาโดยผลของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ด้วยเหตุดังกล่าว นายสำเร็จฯ จึงมิได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ในสัญญาก่อสร้างถนนลูกรังที่ทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังผาที่โอนมาเป็นของเทศบาลตำบลท่าวังผาในขณะที่ยนายสำเร็จฯ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าวังผา

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๑๘ ทวิ สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้นหรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ